

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

26. Ille docebit vos omnia, & suggeret vobis omnia quæcumque dixero
vobis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Hæc est Catholicorum interpretum hoc loco sententia. Naturalem quandam Dei dilectionem, ut est author naturæ, & Naturalè quatenus per ea quæ facta sunt naturaliter cognosci potest, Dei dilectionem in non regeneratis agnoscunt Catholicæ Doctores: sed ex hoc loco eam non colligunt: neque de naturali dilectione Christum hic loqui ulli exponunt. Iam verò dicere Catholicos quod huius naturalis dilectionis præparatione metemur gratiam regenerationis, mendacium quoque est multò luculentius. Proptium hoc erat Pelagi dogma, mereri hominem primam gratiam, quia prius homo naturaliter Deum diligit & colit. Ut hujusmodi absurdâ atque impia Catholicis impingeret Caluinus, authorem proferre debuit, saltem ex tam innumeris vnum. Sed dolosus versatur in generalibus: & solempne hoc improbis ac maledicis est, ut in genere arguât, quum in specie probare non possunt. Est & istud Caluinianæ toxicæ una dosis apud illum satis frequens ac vulgaris. Cauet emptor, ne apud talem pharmaceutum medicamenta querat.

26. Ille docebit vos omnia, & suggesteret vobis omnia
quæcumque dixerim vobis.

DVplex hîc Spiritus sancti officium à Christo designatur. Vnum docendi in perpetuum omnia quæ ad Ecclesiæ edificationem & instructionem faciunt: alterum ad ea fiduciam dā suggestenda atque in memoriam reuocanda quæ Christus plexus viua voce docuerat. Qualia in hoc Euangeliō suo quædam D. Ioannes annotauit. De Christo super pullū asinæ sedente: Hac non agnouerunt discipuli eius primum; sed quando glorificatus est Jesus, tunc recordati sunt quia hac scripta erant de eo, & hac fecerunt ei. Recordati sunt Spiritu sancto suggestente. Rursum, de Christi resurrectione à mortuis, quam toties eos docuerat. Nondum sciebant Scripturam, quia oportuit eum à mortuis resurgere. Posterius hoc officium agnoscit Caluinus, prius negat; quia illud prius ad hoc posterius restringi vult, ut Spiritus sanctus sicut illa suggestit quæ Christus dixerat, in memoriam reuocando, sic & illa doceat quæ Christus docuerat, eadem reperendo, & eorum intelligentiam submittendis. Illa (inquit) restrictio attentè notanda est, ubi pars Spiritus sancti mutatur. Sed hæc restrictio in Caluni cerebro nata est, in Christi verbis non inuenitur. Neque enim dicit Christus, Non docebit vos alia, vel non suggesteret vobis alia quæ ego ore restringit.

VOS

vos autem docui. Non sic Christus loquitur, ut iuxta Calvini restrictionem loqui debuit. *Docebit quidem omnia* (ait Christus) & *suggeret quaecunque vobis dixi*. Non dicit, *Docebit illa sola & suggeret illa sola quaecunque dixi*. Omnis homo currit: & , Solus homo currit, longè diuersam significationem adferunt: verum illud, falsum hoc. *Observa* (inquit) *quānam sint illa omnia quorum doctorem fore Spiritum praeditum*. Suggeret, inquit, vel reducet in memoriam quaecunque dicit. Vnde sequitur non fore nouarum reuelationum architectum. Vana & futilis est hæc consequentia; quia suggeret quidem illa omnia, sed non illa sola. Annon vero clarissimis verbis paulo post Christus hoc ipsum docuit? *Multa* (inquit) *vobis dicere quæ non potestis portare modo*. Cū autem vobis ille Spiritus veritatis, quem mittet Pater in nomine meo, docabit vos omnem veritatem. Annon apertissime docet scholasticus omnia quæ dicenda erant, ore proprio non dixit: non apertissime addit, ea quæ ipse ore proprio non dixit. Spiritum sanctum docturū, quia omnem docebit veritatem quam ille omnem adhuc non docuerat, quia omnem potest & cum fructu audire discipuli necdum poterant? Anno denique commentitiam Calvini restrictionem Christus sole verbis clarissimis refellit? Deinde si ad hoc restringatur *Solitus sancti officium*, ut non nisi ea suggerat quæ Christus prius ore docuit: aut ostendendum est ubi Christus ore docuit, abstinentium esse ab immolatis simulacrorum, & sanguinis & suffocato: aut dicendum mentitos esse Apostolos, qui mandatum illud promulgantes dixerunt, *Visum est spiritu sancto & nobis*: aut denique in illo mandato Apostolis suggestione officij sui limites & restrictionem datam veluti nouarum reuelationum architectus excessit Spiritus sanctus. Tunc quum Apostolus de vidua dixit, *Beator erit si sic permanferit secundum meum consilium*; puto autem quod & *Spiritu Dei habeam*: aut ostendendum ubi Christus hoc non docuit, aut dicendum à Spiritu Dei Paulum hoc non dictisse, aut denique in tali doctrina Paulum suggesta officij limites Spiritum sanctum veluti nouarum reuelationum architectum excessisse. Idem de innumeris D. Pauli & reliquo Apostolorum sententiis à Spiritu sancto suggestis in epistolis suis Canonice ad Ecclesiæ Dei conscriptis, quæ nihil Christū ore proprio docuisse constat (maximè in libro Calvini & aliorum hereticorum, qui quæcumque Christum ab omnibus credenda docuit, à quatuor Euangelistis con-

Cap. 16.

Att. 15.

2. Cor. 7.

207

prehensa esse volunt) dici & concludi potest.

Quæ omnia quum tam liquida & manifesta veritate sub-
sistant, vide tamen quid ex suo figmento & quanta audacia Caluini
concludat Caluinus. Hoc uno (inquit) verbo refutare licet ^{Audax} ^{Caluini} ^{impietas}
quæcunque sub praetextu Spiritus in Ecclesia figura ab initio
huc usque Satan inuexit. Ergo & eodem verbo refutare li-
cer quæcunque Apostoli ipsi (locis à me citatis) auctore
Spiritu sancto Ecclesiarum documenta tradiderunt. Eodem
quoque verbo omnia veterum Conciliorum decreta refuta-
re licer, quæcunque totius Christiani orbis Episcopi auctore
Spiritu sancto contra veteres haereses definierunt. Illa omnia
nominatim reiicienda sunt fidei vocabula, Christi ore nun-
quam proleta, sed in Conciliis auctore Spiritu sancto defi-
nita: Trinitas personarum in una natura diuina: Tres hypo-
stases: Filius Dei Christus Patri consubstantialis: Spiritum
sanctum procedere à Filio: Duas esse naturas in una persona
Christi. Et sanè non desunt hodie haeretici, qui ex his Caluini
principiis illa omnia cum veteribus haereticis negant & reii-
ciunt penitus, non secus quam posteriorum Conciliorum de-
creta & vocabula recepta, Transubstantiam, & huius-
modi, procaciter Caluinistæ reiiciunt. Ad Atheismum quip-
pe, totiusque Christianæ religionis interitum, impij Caluini
principia ducunt.

Caluini
principia
omnes ve-
teres ha-
refes re-
stauran-

Nefariis istis suis collectionibus atrocem calumniam sub-
textit. Mahometes & Papa commune habent religionis princi-
pium: Non contineri in Scriptura perfectionem doctrine, sed
quiddam altius reuelatum esse à Spiritu. Addere debuit Cal-
uinus: Mahometes & Papa & Apostoli & Paulus, commune
habent religionis principium, non contineri in Scriptura do-
ctrinæ perfectionem, sed quiddam altius reuelatum esse à
Spiritū. At hoc si fecisset, eius blasphemæ vox statim reiice-
retur. Iam enim ostendimus iuxta Apostolos & Paulum non
omnia contineri in Scriptura, sed quædam illis à Spiritu esse
reuelata. Quod autem Caluinus scripsit, Papa principium esse, Mendaciū
quiddam alius reuelari à Spiritu, schema Caluinianum est, Caluini
purum mendacium, & solemnis illi obiecti criminis exagge- infame &
ratio. Non enim aliquid altius reuelari à Spiritu quam ha- insulsum.
bet Scriptura aliquis docet Papa, aut usquam docent Catho-
lici; sed aliquid aliud reuelari à Spiritu quod nec Christus
ore docuit, nec habet Scriptura, docet Papa; docent Patres
Ecclesiae Christianæ vetustissimi & doctissimi; docet tota
Ecclesia Catholica; docuerunt suo exemplo Apostoli; docuit
Pau

Ioan. 16. Paulus; docuit denique id futurum Christus ipse in verbis citatis. Cæterum eiusdem esse altitudinis & excellētiae quod docet Scriptura, & quod docet Spiritus; vel quod ore docuit Christus, & quod postea docuit Spiritus sanctus ipse Christus nos docuit, dicens de Spiritu sancto. *Ille de meo accipiet, & annunciat vobis.* Sed & quæstio ipsa inter Catholicos & hereticos hodie de perfectione Scripturæ, non in eo versatur, an aliquid aliud reueletur a Spiritu quam in Scriptura continetur, sed an aliquid aliud doceat Ecclesiam Spiritus sanctus quam in Scriptura continetur. Adeò nihil quam fallit ac mentitur Calvinus.

Caluini artificium. Iam quod Mahometem in hac causa Papæ adiungit Calvinus, alterum est schema Caluinianum, purum mendacium, & obiecti crimini furoris aggrauatio. *Quis enim nescit Mahometem adeò Spiritus sancti reuelationes Scripturæ non anteponere, ut virtutemque pro fabulis habeat?* Sed hoc est artificium Caluinianum, Dei & diaboli ministros connectere, ut qui diaboli ministrum exhortet, Dei quoque ministrum fugiat. Sancti Mahometes & Calvinus quam communia habent religionis principia, facile intelliget qui Analysis religionis Caluinianæ à doctissimo viro D. Gulielmo Reginaldo elaboratam inspicerit. Homo impius, sui sibi forte Mahometismi conscius, idem sacrilegium in Papam reiicere voluit.

Adiungit codem schemate Anabaptistas & Libertinos qui de Spiritu gloriantur. At ille spiritus, priuatus spiritus est, ideoque impostor, qui nihil commune habet cum Spiritu Dei, qui per os Ecclesiæ loquitur: quando non nisi Ecclesia suæ Præpositoris ac Magistris, quales Apostoli futuri erant, huc Spiritum veritatis, qui doceret eos omnem veritatem, promisit Christus. Illi habent hoc donum Spiritus Dei, ut alios doceant suggestente Spiritu sancto ut sint idonei ministri nostrorum testamentii, non litera sed Spiritu: ut sint Pastores ac Doctores in adiunctionem corporis Christi, in opus ministerij, &c. Alij habent quoque Spiritum Dei, non ut doceant, sed ut discant, & dociles siant discipuli veritatis, obediendo Præpositis animarum suarum, & subiacendo illis. Anabaptista & Libertini nec hoc Spiritus donum habere volunt, ut Ecclesiam Dei audiant, nec aliud donum Spiritus habere possunt, quia Ecclesiarum Pastores non sunt, sed a tota Dei Ecclesia alii & extores.

Concludit tandem Calvinus. *Atqui (inquit) impostor iste spiritus, non Christi, qui extraneum aliquid ab Euangelio com-*

2. Cor 3.

Ephes. 4.

Hebr. 13.

mentum ingerit. Verissimum hoc est, si extranei commenti vocabulo, dogma Euangelio contrarium & repugnans intellegimus: quo nomine maximus impostor Caluinus est, qui in tam multis iam à nobis refutatis, extranea ab Euangelio commenta in his suis quos vocat commentariis ingessit. At extranei commenti vocabulo quid intelligi velit Caluinus, postremum nunc quod sequitur, demonstrat. *Spiritum enim Spiritum* (inquit) *Christus promisit, qui Euangely doctrinam quasi sanctū iterum subscriptor confirmet: id est, qui ita Euangelio subscriptibit, ut rū restrin-* nihil aliud doceat aut suggerat quām quod Christus in Euā-*git Calui-* gelio ore docuit. Hunc enim esse Caluinī sensum, antegressa *nus.*
Caluinus
ex suuver-
nus, extraneum commentum est, quod nunquam Christus hū impos-
ore docuit, ut iterum impostorem esse Caluinum, Caluinī s̄tor proba-
verba conuincant. Nulla quippe Scriptura docet Spiritum à tur.
Christo promissum, ut Euangely doctrinam quasi subscriptor
confirmet. Hęc, inquam, subscriptio & confirmatio Euan-
gelicæ doctriñæ, quam Spiritus sanctus facere debet, iu Scriptura non legitur. Commentum hoc cerebri Caluiniani ex-
trancum est, etiam eo in loco vbi contra extranea commen-
ta disputat. Nempe, ut impostorem esse Caluinum, ipse Cal-
uinus prober. Docet Scriptura Euangelica spiritum sanctum
à Christo missum, ut doceret nos omnia, ut doceret omnem
veritatem, ut suggereret quacunque Christus dixerat. Hoc
Scriptura nos docet. Hic nulla subscriptio, nulla confirma-
tio legitur, ac neque intelligitur ut unicum & totum Spir-
tus sanctus officium. Docet quippe omnem veritatem, sive
in Euangelio comprehensam, sive non; sive à Christo pro-
nunciata, sive non. Qui omnem veritatem docet, ad tex-
tum Euangelicum non restringit. Et ne quis restringi
posse aut debere existimet, diserte dixit Christus se non
omnia docuisse, quia non omnia poterant Apostoli portare: &
omnia docuisse, quia non omnia poterant Apostoli portare: &
addit de Spiritu sancto. Ille vos docebit omnia: cui dubium,
qui ea omnia quæ Christus non docuerat, nec in Euange-
lio, vbi Christi doctrina legitur, continentur? Hoc non est
Euangelio subscribere, sed hoc est alia præter Euangeliū do-
cere: hoc non est quæ solum Euangeliū habet confirmare, sed
hoc est alia quæ Euangelium tacuit reuelare. Alia dico, quia
plura, quia diuersa, quia explicatoria, non quia contraria aut
repugnantia. Sanè quatenus suggerit, & in memoria reuocat
quæcumque Christus docuit, catenus Euangelicæ doctrinæ
à Christo traditæ subscriptibit, cāmque confirmat; sed quatenus
docet

docet omnem veritatem, adeoque ea quæ Christus non docuit, multò latius eius officium patet quam ut Euangelij doctrinam quasi subscriptor confirmet. Ausus fuit Calvinus ipsi Spiritui sancto compedes iniicere, eiisque officium ac munus certis limitibus à se inuentis constringere. Quid nūc miramur si toti Ecclesiaz compedes iniiciat, eiisque doctrinam ad certos fines à se suisque adimetros cōstringit? Hæc huius impostoris venenata doctrina est, qua diuinæ Scripturæ fluenta purissima contaminauit.

IN IOANNIS CAP. XV.

2. *Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet Pater meus.*

Bonorum
operum ne-
cessitas ad
salutem.

Locus hic insignis ac perspicuus est pro bonorum operum necessitate in quolibet credente. Palmes in Christo, id est, Christo veræ viti inhærens noua est, nisi qui iam per fidem Christo vnitus est. Incorporamur Christo per baptismum, qui est Sacramentum fidei. *Omnem palmitem in me*, ait Christus, id est, omnem hominem mihi iam per fidem nominis mei insitum & incorporatum. Rursum nisi iam per fidem insitus & vnitus Christo esset, de quo loquitur, dici non posset, *tollet eum*. Neque enim tollitur aut resecatur à vite vllus palmes, nisi qui iam prius in vite erat. Dicit autem Christus, omnem huiusmodi palmitem iam ipsi per fidem vnitum, insitum, & incorporatum, *non ferentem fructum*, iustitiae videlicet ac sanctitatis, *tollet eum Pater meus*, id est, illum à meo corpore separabit, & ponet sortem eius cum impiis. Est igitur cuilibet in Christum credenti, ut in Christo maneat, fructus bonorum operum necessarius, nec absque illo fructu fides salvare potest. Qui enim à Christo tollitur (ut infra Christus dicit) mittitur foras, arescit, in ignem mittiur, & ardet. Annotauit ex his verbis doctrinam hanc optimus huius Euangelii interpres Cyrilus Alexandrinus. Qui (inquit) per fidem Christi 14. in Ioā. s̄t̄ solūmodo coniunguntur, sola illi confessione inherentes, nisi charitatis vimine se colligantes, palmites quidem sunt, sed non fructuosi. Nam fides absque operibus mortua quadam res. Sic & hanc parabolam exposuit Basilius, elegantissime docens quot modis humana anima quasi palmes in vite frumentorum. Cūificare debeat.

Dccc